He omitted טמון

שייר טמון –

Overview

The גמרא says that the ברייתא does not mention all the קולות וחומרות, but rather omitted some. Among those omitted is the טמון, which is אש and is שור ובור by שור ובור will discuss the case of שור שויב by דיים by ממון שויב. בור by ממון שויב.

The טמון omitted טמון; meaning it could have included טמון amongst the קולות וחומרות of versus שור ובור

דפטור באש ושור ובור חייב

For שור is ממון however by, שור ובור there, there אייב is חייב.

What are the cases of שור ובור by שור ובור; where they are הייב? -

ופירש הקונטרס כגון בעט שור בשק מלא כלים ושברן – So רש"י explains that for instance if an ox kicked a sack full of utensils and he broke them (that is an example of שור by שור the utensils are טמון in the sack) -

-וכן אם נפל בבור שק מלא תבואה חייב

And similarly if a sack full of grain fell into a pit and were (lost or) damaged² (this is an example of טמון); in both these two case of טמון, the בעל השור ובעל הבור are אייב.

תוספות criticizes s"רש"יו interpretation of בור by בור

ולא דק דכל מילי דלאו בעלי חיים ממעטים מחמור דבור כמו כלים –

And רש"י was not precise when he used a שק מלא תבואה as an example of פטור by (בור עם ממון) for we exclude all things that are not alive (that they are שמור by בור from the word המור which is written by בור, just as we exclude בלים שור הבור שמור. The grain in the sack is considered בעל הבור and the בעל הבור would be פטור for damaging them.

חוספות proves his point that anything which is not alive is considered בור by בור צלים:

כדאמר בסוף הפרה (דף מח,ב) גבי נפל לבור והבאיש מימיו לאחר נפילה שהוא פטור –

¹ It seems that "שור mentioned בור by בור as opposed to שור by, since שור, since כלים are בור by בור רש"י. בור שני seemingly does not consider מנספות (see following footnote # 2). However הנספות disagrees.

² They became dirty and it needs to be cleaned which requires some effort. See 'Thinking it over'.

³ The תורה writes (שמות [משפטים] כא,לג) by בור that נפל שמה שור או חמור (the word שור comes to exclude אדם comes to exclude ונפל שמה שור he word כלים. The exclusion of כלים is not limited to utensils only, but refers to anything that is not alive like a חמור.

As the גמרא גמרא rules in the end of פרק הפרה concerning the case where an ox fell into a pit and contaminated the waters of the pit, after falling into the pit⁴; that the במרא is בעל השור for ruining the water, as the גמרא there explains -

משום דהוי שור בור ומים כלים:

For the falling ox is deemed to be a בור (it is damaging the water while the מזיק is immobile) and the waters which were damaged are בולם, and a בור (in this case the מוץ באר (שור for נוקי כלים. We see from that גמרא that water (which is certainly not a utensil) is considered כלים; therefore anything which is not alive (including תבואה) is considered. בור של פטור בלים של באר בלים.

Summary

is פטור for all damages to inanimate objects (including grain [and water]), and is only הייב for damages to a בעל חי

Thinking it over

The בעל הבור מורה פטור if a person was killed in his בור since the תורה עודה אדם writes אדם since the ולא אדם אדם. However this exclusion does not apply if the person was hurt in the פטור then the בעל הבור By כלים however the בעל הבור is always פטור (from the בעל הבור מיתתן והי מיתתן מיתתן אם עלים עלים עלים עלים עלים אם מיתתן מיתתן אם אבירתן ווהי מיתתן אם שלים עלים, and differentiate between (כלים מימיו (and the damage is limited to the reduced price of the soiled grain). ^{7}

_

⁴ When the ox fell into the pit, it did not ruin the waters immediately; but rather it ruined the water after a period of time had gone by.

⁵ It would seem that according to טמון that is בור by בור be in a case where an animal that was hidden in a sack fell into a .בור

⁶ See footnote # 2.

⁷ See בל"י. See also סוכ"ד.